

khải triều

**thơ
khải
triều**

**TUYỂN TẬP
(1963-2016)**

**Tủ Sách T.Vấn & Bạn Hữu
2016**

Nhà thơ Khải Triều

"... Giữa lúc con người lấy *hư* làm *thực*, lấy *giả* làm *chân* thì tác giả đã bước qua ngưỡng cửa những phạm trù, những ý niệm về sai biệt, về giai cấp, về đấu tranh...

Thế nhưng, bi thảm vẫn có thực và tồn tại ngay trong lòng con người. Cho nên vẫn còn đó một hình ảnh,

Còn lại một tôi ngồi ôm mặt băng khuâng.

(Người ôm mặt khóc, 1963)

Đó là một bi kịch, một thách đố của thân phận con người.

Tuyển tập thơ, gồm ba tập: Người ôm mặt khóc (1963), Tiếng hát khuôn trùng (1964) và Vượt qua (từ sau ngày 30-4-1975). Hai tập trước do Đại Nam Văn Hiến phổ biến. Trong ấn bản lần này, tác giả bỏ một số bài trong cả ba tập.

Một chặng đường hơn 50 năm, những gì còn lại sau những lãng quên, những vứt bỏ, còn lại bấy nhiêu đây, âu cũng gói trọn tâm tư, những trần trụi và thương đau của một kiếp người, làm kẻ xa lạ trên chính quê hương mình, trong một xã hội chiến tranh, chia rẽ và hận thù..." (Khải Triều)

**Thơ Khải Triều
Tuyển Tập (1963-2016)**

Trình Bày: T.Vấn
Ấn Bản Điện Tử
do
T.Vấn & Bạn Hữu
Thực Hiện

©Tủ Sách T.Vấn & Bạn Hữu 2016
©Khải Triều 2016

THƠ KHẢI TRIỀU

**Tuyển Tập
(1963 – 2016)**

Gồm ba tập:

Người ôm mặt khóc (1963).

Tiếng hát khuân trùng (1964)

Vượt qua (1976 - 2016)

Mục Lục

Mấy lời về thơ 01

Tập Một

Người Ôm Mặt Khóc 05

Tập Hai

Tiếng Hát Khuẩn Trùng 35

Tập Ba

Vượt Qua 55

Mấy lời về Thơ

Thơ là tiếng nói của *hồn*, của *sâu nhiệm* mà ngôn ngữ nhiều phen đầu hàng không thể diễn tả thành tiếng nói thông thường được.

Trong tuyển tập này, người đọc sẽ “vật vả” khi những trang thơ được mở ra. Nó đẩy người đọc vào hai trạng thái tình cảm. Một là liệng nó đi khi mở ra những trang thơ trong Người Ôm Mặt Khóc hoặc Tiếng Hát Khuẩn Trùng. Những bài trong hai tập này, tác giả viết trong hai năm: 1963, 1964. Đây là thời

kỳ xáo trộn và khởi đầu cho tình trạng chia rẽ trong xã hội tại miền Nam Việt Nam. Từ đó đến nay vẫn chưa hàn gắn được. Trạng thái tình cảm thứ hai, là gấp sách lại, để đây, chờ một khoảnh khắc của không-thời gian thình lặn, nhất là sự thình lặn của nội tâm. Bây giờ, tác giả xin làm người chứng, hoặc là người đồng hành cùng với bạn đọc bước vào cõi sâu nhiệm – cái *thực có* của hồn, cái *cần có* của thơ – càng đi, bạn đọc càng thấy lòng bất an, khắc khoải bởi đất nước hôm nay sao quá đau thương.

Từ đó đến nay, hơn 50 năm qua đi, tác giả đã *uống cạn chén thương khó*, đã *vượt qua*, song vẫn chỉ là một lời nguyện từ trong sâu nhiệm:

Tôi chấp tay cầu xin Thượng đế
Cho tôi trở lại nguyên bàn tay
Để tôi khắc lên đá những bài thơ của
người ôm mặt khóc
Tôi chấp tay cầu xin Thượng đế
Cho tôi trở lại nguyên hình bàn chân
Để tôi mang những phiến đá đi về
dâng Thượng đế.
(Người ôm mặt khóc, 1963)

Và, 34 năm sau:

Tôi ước mơ trở về thời dĩ vãng xa xưa
Để thấy mình trọn vẹn hình hài.
(Vượt qua, 1997)

Giữa lúc con người lấy *hư* làm *thực* , lấy *giả*
làm *chân* thì tác giả đã bước qua ngưỡng cửa
những phạm trù, những ý niệm về sai biệt, về
giai cấp, về đấu tranh...

Thế nhưng, bi thảm vẫn có thực và tồn tại
ngay trong lòng con người. Cho nên vẫn còn
đó một hình ảnh,

Còn lại một tôi ngồi ôm mặt băng
khuâng.
(Người ôm mặt khóc, 1963)

Đó là một bi kịch, một thách đố của thân
phận con người.

Tuyển tập thơ, gồm ba tập: Người ôm mặt khóc (1963), Tiếng hát khuôn tròn (1964) và Vượt qua (từ sau ngày 30-4-1975). Hai tập trước do Đại Nam Văn Hiến phổ biến. Trong ấn bản lần này, tác giả bỏ một số bài trong cả ba tập.

Một chặng đường hơn 50 năm, những gì còn lại sau những lãng quên, những vứt bỏ, còn lại bấy nhiêu đây, âu cũng gói trọn tâm tư, những trăn trở và thương đau của một kiếp người, làm kẻ xa lạ trên chính quê hương mình, trong một xã hội chiến tranh, chia rẽ và hận thù.

KT
Sài-Gòn

Tập Một

NGƯỜI ÔM MẶT KHÓC

*(Bản 1963 có 34 bài. Bản 2016, bỏ 13
bài. Còn lại 21 bài, có vài sửa chữa)*

NGƯỜI BỆNH – DÃ THÚ

Tất cả nỗi buồn là tiếng hát da đen
Tất cả buổi chiều là con dơi bay qua
khung cửa
Như tượng đá ngoài công viên cho người
buồn chiêm ngưỡng
Cánh tay người buồn vươn lên
Sự vươn lên tiếp tục trong năm tháng và
dài ra như thân thể người bệnh
Thời gian qua đi
tay tôi buông xuôi
bàn chân vô dụng
Rồi lại thời gian là tất cả nỗi buồn

Rời thời gian nữa là tất cả đi qua
Chỉ còn tượng đá ngoài công viên
Nhưng không còn người buồn chiêm
ngưỡng

Chỉ còn dòng nước chảy trên sông
Nhưng không còn người buồn đứng nhìn
dòng nước chảy.

Tất cả khổ não của tôi đã thành hình
Nó biến thành tượng đá
Nó biến thành dòng nước
Linh hồn tôi đứng chiêm ngưỡng tượng đá
Linh hồn tôi đứng nhìn dòng nước chảy
Tất cả nỗi buồn của tôi đã thành hình
Nó biến thành người bệnh
Nó biến thành dã thú
Linh hồn tôi đứng nhìn người bệnh rửa nát
Linh hồn tôi đứng nhìn dã thú lẩn vào
rừng.

CẦU NGUYÊN

Nỗi buồn của tôi chạy vào xương tủy
Ở đó căn bệnh bắt đầu
Căn bệnh mông mủ và lớn lên
Những bác sĩ già vô dụng
Rồi thân thể tôi hao mòn đi
Mạch máu tôi trộn cùng mủ đã vỡ
Dòng máu mang vi trùng đi vào tim phổi
Dòng máu mang vi trùng chạy khắp thân
thể tôi.

Những bàn tay trở thành vô dụng
Những bàn chân trở nên mòn mỏi
Những dòng máu mang vi trùng lên tận
cùng ngọn tóc
Những sợi tóc che phủ khuôn mặt tôi
Hình hài tôi nên ý nghĩa già từ.

Tôi chấp tay cầu xin Thượng đế
Cho tôi trở lại nguyên bàn tay
Để tôi khắc lên đá những bài thơ của
người ôm mặt khóc
Tôi chấp tay cầu xin Thượng đế
Cho tôi trở lại nguyên hình bàn chân
Để tôi mang những phiến đá đi về dâng
Thượng đế.

MÙA XUÂN HAI NGƯỜI

Đêm 30 trở về căn gác để sáng mừng một
ngủ cho tròn giấc
Người bạn ngồi ngủ trước cửa
Tôi đứng nhìn hấn và tanh tỏi thân xác
Mùi nồng nặc của rượu
Hơi thở dòn dập như dã thú bị thương
Đôi mắt hấn mở ra tôi cúi đầu đợi chờ sự
chết
Nửa đêm về sáng hấn trở dậy nôn mửa
trên giường
Mùi nồng nặc của rượu
Mùi tanh tỏi thân xác
Tôi trở dậy đưa tay ôm tròn khuôn mặt
Nước mắt chảy dài xuống kẽ tay.

BÀN CHÂN – BÀN TAY

Thân thể của người dài ra bệnh hoạn
Vết dao giải phẫu bắt đầu mưng mủ
Căn phòng này còn lại một mình người
Bức tường trắng và người y tá
Những chiếc giường và màu sáng của điện
Khung cửa màu xám, buổi chiều những
con dơi bay qua
Sự chết của người đang bắt đầu
Sự chết bắt đầu từ dưới chân
Những bàn chân vô dụng
Sự chết đi từ hai bàn tay
Những bàn tay mòn mỏi.

NGƯỜI ÔM MẶT KHÓC

Hai bàn tay buổi chiều giờ lên cao
Tôi có mặt trước Thượng đế
Hàng ghế lặng yên những linh hồn
Những ý nghĩ bây giờ đang ôm lấy tôi
Nietzsche và tuổi trẻ
Ôi nỗi buồn của Chúa
Nỗi buồn của Thượng đế
Hai bàn tay của tôi giờ cao
Rồi nỗi buồn cúi xuống
Những nỗi buồn ngủ gục thanh niên
Hôm nay cuộc đời và nhạc Jazz
Tiếng hát nô lệ cất lên từ thành phố
Rồi những xác chết
Rồi sự tù đày
Ôi nỗi buồn của Chúa
Nỗi buồn của Thượng đế
Hai bàn tay của tôi giờ cao
Nỗi buồn cúi xuống chân tượng đá lạnh
Trên kia tiếng hát nữ tu đơn điệu
Dưới này một người ôm mặt khóc.

ĐÀU ÓC DÃ THỨ

Con đường này đưa đến nhà thờ
Một vì sao vừa lặn cuối phố
Sau lưng tiếng hát da đen và tuổi trẻ
Sau lưng thành phố và cuộc đời bắt đầu
Một vì sao vừa lặn trên nóc thánh đường
Tôi một giáo dân đi tìm bình yên
Tôi một giáo dân đi về Thượng đế
Sau lưng tiếng hát da đen và niềm vui tuổi trẻ
Tiếng hát da đen vươn mình con chó sói
Những viên đạn bắn vào đàn chó sói
Những viên đạn bắn vào tiếng hát da đen.

Một vì sao vừa lặn trên phố
Tôi bước từng bước bỏ lại sau đại lộ
Tôi bước từng bước về phía thánh đường
Gót giày trên đá như cát sạn tim phổi
Tiếng hát sau lưng vươn mình dã thú
Những quán cà phê ồn ào tuổi trẻ
Còn lối này đằng kia một vì sao mới tắt
Còn đường này màu nhiệm vào đêm
Còn đường này đưa tôi về nhà
Về đó tôi biết mình buồn vô kể
Tôi biết mình lên cơn sốt mỗi chiều.

Chai nước lọc trên bàn đã hết
Đầu óc tôi bây giờ dã thú
Bàn tay tôi bây giờ cỏ dại.

THI SĨ

Bàn tay dài ra và thân hình cở đại
Ngôn ngữ của thơ là đá ném vào đời
Những phiến đá khắc hình hài tim phổi.

Những ngón tay và những dòng máu
Ý nghĩ như người điên
Những người điên cất tiếng hát và đập phá
Thi sĩ viết thơ bằng máu
Người điên đập phá bằng hai bàn tay
Hai bàn tay chảy máu
Nó đưa ngang mặt nhìn rồi khóc.

Hai mắt thi sĩ và những ánh điện nhà
thương
Buổi chiều mưa khung cửa sổ buồn xám
Rồi những ngày xe chở người xuống nhà
xác
Một khung cửa và những con dơi bay qua
Rồi những ngày tiếp nối xe chở người đi
Thân thể thi sĩ bây giờ thành cột đèn nhà
thương
Hai mắt thi sĩ trở thành đèn điện
Những ánh đèn điện vàng vọt dưới mưa.

Thi sĩ làm thơ ném vào đời
Những bài thơ thành đá xây nhà thương

CHIẾN TRANH

Người ta gọi nhau chạy trốn về sau lưng
thành phố
Ở đó sự tù đày
Những đứa trẻ lớn lên mang hình hài dã
thú
Trước mặt đổ vỡ những máu và xác chết
Những đứa trẻ lớn lên mang lao tù tập thể
Người ta gọi nhau chạy trốn phố phường
Những người lính và xe tăng tiến vào
thành phố
*

Những đứa trẻ lớn lên mang dấu vết bom
đạn
Xác chết tù đày
Lãng quên lãng quên
Những đứa trẻ lớn lên nằm chết bên gái
điếm
Sự chết mang những lời nguyên rủa
Chiến tranh chiến tranh.

(* Bỏ một câu)

TRONG GIẤC NGỦ

Tôi vượt mặt nằm xuống
Sự uất nghẹn đã cướp giật hơi thở
Thân xác tôi co lại như mũi thuốc tiêm
đầu độc
Máu trong miệng rỉ ra
Người yêu ngồi ôm mặt khóc.

Tôi trở dậy tanh hôi miệng lưỡi
Trời mưa đêm và sự yên lặng hàng xóm
Trên bàn còn chai nước lã
Chai nước lã không làm miệng lưỡi tôi dịu
ngọt
Lọ thuốc trừ lao còn già nửa
Tôi xót thương tôi.

Ngoài kia trời vẫn mưa
Trong này tôi đắng cay miệng lưỡi
Bây giờ một ánh đèn một tôi
Một thân xác và cuộc đời.

MÙA THU TRONG VƯỜN

Người thợ vườn quét những lá khô cho
vào lửa

Lá đang bốc khói

Khói lên thành mây và trời xám

Một người đàn bà ngoại quốc nhìn tượng
đá

Chắc đang nhớ ngày đi học qua vườn
Luxembourg

Và bài văn của Anatole France

Những chiếc lá rơi trên vai tượng đá trắng

Và những mùa thu của quê hương

Bây giờ thôi đã hết.

Một thanh niên tóc rối đang đi vào vườn
Hắn đặt giá vẽ đối diện góc vườn đang
bốc khói
Khói lên thành mây và trời xám
Những con dơi bay ngang.

Người họa sĩ lấy lại sắc màu
Mùa thu trong vườn đã lên khung giá
Rồi cuộc triển lãm mở ra
Mùa thu trong vườn được đem bán.

Bây giờ thôi đã hết
Chỉ còn lại những con dơi bay ngang trời
xám
Chỉ còn lại ghế đá
Và một tôi nhớ dĩ vãng băng khuâng.

(Bản tháng 9-2008)

CHUỘT

Tôi thức dậy bởi không khí độc trong nhà
Con chuột lớn chết nằm cạnh thùng giấy
Da thịt rửa nát
Tôi bỏ chạy ra sân
Hình ảnh nó lớn dần trong óc tôi
Buồn nôn trào ra miệng lưỡi
Tim phổi tôi có lẽ đầy khuẩn trùng
Tôi sợ hãi bỏ ra phố
Một người đàn bà đang bới thùng rác
Những con chó đói chạy quanh
Chiếc xe rác vừa đi qua
Tôi đưa tay ôm ngực
Tim phổi tôi như không còn hơi thở
Miệng lưỡi tôi muốn trào ra những dòng
máu
Những dòng máu đầy khuẩn trùng.

NHỚ QUÊ

Chai nước lã trên bàn và những viên thuốc
trừ lao
Chiếc đồng hồ chết đã ba hôm
Dăm tạp chí nói những chuyện tầm phào
Con chim kêu ngoài sân
Một tôi ngồi đây và bức bản đồ Việt Nam
Tôi tìm quê hương trên đó
Hàng chữ nào mang tên quê hương tôi
Con đường nào đưa tôi về đó
Quê hương tôi có Thánh đường và tháp
chuông cao
Những đêm Giáng Sinh rét mướt ngày
nhỏ
Tôi đi lễ với mẹ cha và anh chị
Rồi xã hội cướp giật tôi đi
Bây giờ tôi ngồi đây với những viên thuốc
trừ lao
Tôi ngồi đây với chai nước lã
Tôi gạch dưới hàng chữ mang tên quê
hương tôi
Và tôi lại con đường đi về đó
Con chim kêu ngoài sân
Tôi ném những viên thuốc trừ lao vào
thùng giấy.

BÀI LỄ

Một chiếc gạt tàn thuốc lá
Một chai nước lọc
Một tiếng mở cửa
Một ly cà phê
Một điệu thuốc lá
Một cuộc đời gục mặt buồn

Con đường *sớm mai* (1) và chiếc xe thô
mộ
Người xà ích đội mũ
Tiếng chân ngựa và bánh xe

Con đường này ba ngã
Một ngã đưa lên phố
Một ngã đưa về bệnh viện
Còn một ngã đi về sau lưng thành phố

Người đàn bà ngồi trong công viên
Mái tóc vàng
Những móng chân và móng tay tô màu đỏ
Trước mặt trời sửa soạn mưa

Người đàn ông ngoại quốc ra bờ sông
Đứng (2) nhìn dòng nước chảy
Hắn đốt thuốc và đi vào ghé đá

Người bán báo đi qua
Tiếng rao đơn điệu

Một tượng đá trong vườn
Ôm hình hài năm tháng.

-----

(1) Bản cũ : buổi sớm

(2) Bản cũ : Hấn

ÔM GHÌ ĐÁ SỎI

Những cái cây trong nhà xác
Không một ai có mặt
Nghĩa địa qua đen
Nhà thương điên đầy người
Chúng đếm hai bàn tay và giờ cao
Mười ngón tay bấu vào đời rướm máu
Hai mắt đỏ nhìn đêm
Chạy ra đường ôm ghì đá sỏi
Nó rong ruổi chạy trên đường phố
Và ngã xuống thùng rác
Không một ai cúi nhìn
Những con chó đỏ xô
Những đôi mắt đỏ nhìn lên
Những bàn tay gầy dơ bẩn
Cào cuộc đời rướm máu

BUỔI TRƯA NGOẠI Ô

Căn nhà này nóng vào buổi trưa
Những giấc ngủ chiều mỗi mệt
Tôi ngồi lặng thính nhìn lên mái lá
Một khung trời
Hai khung trời
Như tôi đếm những vì sao
Tôi ngồi lặng thính nhìn ra cửa
Tất cả chung quanh tưởng chừng bật cháy
Một người đàn bà đi qua
Nhà bên những tiếng cười nói của người
gái điếm về già
Người bạn trên giường không ngủ kêu đất
trời
Tôi nhìn lên mái lá
Bỗng dưng buồn khóc tuổi thanh niên
Tôi nằm xuống buông xuôi hai tay hai
chân

LỄ NGHI BUỔI SÁNG

Tôi trở dậy lúc bảy giờ
Người bạn nằm trên giường buồn đọc tên
tôi
Tôi chưa bao giờ đáp lời
Tôi chưa bao giờ nói một tiếng nào buổi
sáng
Người bạn đọc tên tôi lần thứ hai
Khuôn mặt buổi sáng còn hằn nét suy tư
đêm qua
Tôi nhìn tôi trong gương và bất mãn
Tôi muốn làm một cuộc cách mạng phá
tan trầm lặng
Cho buổi sáng ồn ào tiếng nói

dù giữa hai người
dù tôi nói với tôi
dù tôi gào thét giữa
cuộc đời.

Tôi uống thuốc trừ lao và một ly nước lã
Buổi sáng không bánh mì cà phê.

Tôi tới tòa soạn đi qua bàn một thi sĩ
Không nghĩ gì về hẳn
Ký giả ngồi bên già nua chuyên viết xã
hội
Tôi đợi chờ những khuôn chữ xếp thành
tiếng nói.

NGỦ GỤC

Người con gái mang cho tôi tách cà phê
Tôi nâng lên uống lặng lẽ
Hai thìa đường sau với ba trước là năm
Tôi vẫn thấy môi lưỡi thêm sự ngọt lịm
Bây giờ tách cà phê đã hết
Mà bây giờ chiều đã đi qua
Mà bây giờ ngày đã hết
Tôi buồn nhớ người bạn trong nhà lao
Chắc môi lưỡi anh thêm một sự lạ
Tôi trả tiền thiếu một đồng
Người con gái nhìn tôi như nhận diện
Tôi đi sâu vào thành phố
Sao tôi không đi với người yêu.

Bây giờ đêm đã hết
Tôi ngủ gục trên bàn.

PHẬN NGƯỜI *

Căn nhà này thiếu những tiện nghi cần
thiết
Tôi đến đây như một loài cỏ dại
Không ai biết tên không ai biết tuổi
Tôi tính đời mình bằng những đốt ngón
tay
Như tôi tính một chu kỳ lịch sử
Và thời gian đó đi qua
Mang vết tích của tháng ngày cơ khổ.

Tôi đến đây như một linh hồn bơ vơ
Không ai gọi tên không ai biết mặt
Tôi tính tuổi trẻ bằng những ngón tay
Nhưng tôi tính nỗi buồn bằng chu kỳ lịch
sử
Rồi tháng ngày đó đi qua
Mang dấu vết của cuộc đời trên trán.

Căn nhà này thiếu những tiện nghi cần
thiết

Tôi đến đây mang hình hài ôm mặt
Và lời ca là tiếng hát khuân trùng
Khóc cho tôi
Khóc cho phận người.

Bây giờ tôi ngồi vào ghế đá
Nhặt những hòn sỏi ném về dĩ vãng
Tôi úp mặt trong bàn tay vì sợ hãi tương
lai
Sau lưng thành phố bắt đầu lỏa thể
Trước mặt trời sửa soạn mưa buồn.

(* Bài này lúc đầu có tựa đề là *Bài hát da
đen*. Tháng 9-2008, thay tên bài là *Phận
người*. Có vài sửa chữa)

CUỘC KHIÊU VŨ CỦA CHIM

Những em bé chơi ngoài vườn và lấy đá
xây lâu đài
Chúng trồng cây cho chim
Rồi cây có hoa
Những em bé tiếp tục xây lâu đài bằng đá.

Chim bắt đầu khiêu vũ với những em bé
Những em bé và lời ca của chim
Những em bé và lời ca thánh kinh.

Bây giờ những em bé đã lớn lên
Từ bỏ khu vườn hoa và những lâu đài xây
bằng đá
Bây giờ vườn không còn tiếng nói các em
Nhưng còn lời ca của chim
Còn cuộc khiêu vũ của chim bên những
lâu đài
Những lâu đài bằng hoa lá.

Rồi mùa đông về chim rũ chết
Còn lại một tôi ngồi ôm mặt băng khuâng.

CUỘC ĐỐI THOẠI HÒA BÌNH *

Cuộc đối thoại của chim và em bé đang
tiếp diễn
Tôi gọi là cuộc đối thoại Hòa Bình
Tôi gọi là cuộc đối thoại Tình Yêu
Cuộc đối thoại bằng ngôn ngữ thánh kinh.

Cuộc đối thoại của chim và em bé đang
tiếp diễn
Những bước đi của thời gian ngừng lại
Những cỏ hoa mang màu sắc thiên thần
Những áo và tóc em bé kết bằng ngôn ngữ
Phúc âm
Cuộc đối thoại đang tiếp diễn
Không bao giờ hết
Sự có mặt của loài người vô nghĩa.
**

- (*) Hai chữ Hòa Bình mới thêm vào
- (**) Bỏ một câu

Tập Hai

TIẾNG HÁT KHUẨN TRÙNG

*(Bản 1963 có 27 bài. Bản 2016, bỏ 15 bài.
Còn 12 bài có vài sửa chữa)*

ĐÊM DÃ THỨ

Tờ giấy trắng trước mặt đã qua đi hai
tiếng đồng hồ

Tôi cào cào tâm não mà không nảy sinh
một chữ

Chưa bao giờ tôi buồn chán như buồn nôn
Chưa bao giờ tôi thấy tâm não mình chai
đá

Tôi cầm tờ giấy trắng vò xé trong tay

Rồi lại tờ giấy trắng nữa trải ra

Tôi vẫn cào cào tâm não mà không nảy
sinh một chữ

Rồi (1) đưa tay bút tóc (2)

Tờ giấy đầy tóc tôi như những đêm giặc
ngủ vào muện

Tôi vò xé tờ giấy thứ hai để quên hình hài
đau yếu

Đầu óc tôi nhưc buốt
Hai bàn tay ôm lấy thái dương
Chưa bao giờ tôi buồn chán như buồn nôn
Chưa bao giờ tôi thấy tâm não mình chai
đá

Tờ giấy trắng trước mặt đã qua đi hai
tiếng đồng hồ
Tôi cào cào tâm não và bây giờ tôi nguyên
rũa tôi
Giác ngủ đêm nay thôi lại đi vào muộn
Tôi tức ngực và đưa tay chống đỡ

Bây giờ tờ giấy đầy nét vẽ dọc ngang
Như những sợi tóc trên mặt giấy thứ hai
Như tâm não tôi bây giờ hằn nét những
cào cào mà không nảy sinh một chữ

- (1) Bỏ hai chữ
(2) Bỏ một chữ

BÂY GIỜ

Bây giờ xã hội chúng ta trẻ con mời khách
cho gái điếm
Đàn ông làm nghề của tú bà
Bây giờ đất nước chúng ta còn những
quán cơm xã hội người ăn gạo của gà của
ngựa
Còn những đàn bà trẻ con cúi mình bới
thùng rác bên chó đái chạy quanh
Những đồng rác cao hơn đầu người
Xã hội chúng ta hôm nay đang kiến tạo
con người ra chai đá
Rồi thành phố này thị trường bán buôn
tình nghĩa

Và chúng ta không còn biết yêu biết ghét

(*)

Người đối xử với người những mưu mô
lừa đảo

Rồi thành phố này thị trường bán buôn địa
vị

Rồi đất nước chúng ta không còn thi sĩ.

(*)

Bây giờ tôi buồn chán và muốn gào to lên
lần cuối,

trước khi xã hội cướp bút mực tôi đi

Bây giờ không khí chung quanh tôi như
chiếc nhọt mưng mủ

Máu phổi tôi đông lại trào ra miệng lưỡi
mỗi buổi trưa và chiều con nóng sốt lên
cao

Căn nhà trọ nên lao tù bít bùng

Tôi toan tính đập đổ những bức tường
câm nín

Như xã hội tôi những u uất còn nung.

(*) Bỏ một câu

BÂY GIỜ (2)

Tôi sống hôm nay kẻ thù nhiều hơn bạn
hữu

Những người bạn hôm qua bây giờ nên
cách biệt

Tôi lớn khôn hôm nay âu lo ngày mai
Ngày mai đất nước tôi tù đầy nhiều hơn
tha thứ.

(*)

Tôi sống hôm nay kẻ thù nhiều hơn bạn
hữu

Rồi ngày nào chết đi tôi biết mình sẽ
mang niềm đau lớn khôn hôm nay

Rồi ngày nào chết đi tôi biết mình không
ai đón đưa.

(*) Bỏ hai câu

HÌNH ẢNH NGOÀI PHỐ

Những hình ảnh hôm qua được tôn sùng
bây giờ người ta vứt bỏ ngoài
đường

Những người chết cho tín ngưỡng
được tô màu và lên khung

Bây giờ mỗi nhà trong thành phố nên ý
nghĩa chùa chiền

Nhưng đất nước tôi bây giờ sự phân rẽ bắt
đầu từ những kẻ đã chết.

(*)

Bây giờ niềm lo âu và buồn chán

(*) Bỏ một câu

KHI NHÀ THƠ VÀO ĐỜI

Khi nhà thơ vào đời,
Những kẻ không tim phổi đều trốn chạy
Bởi thi sĩ mang hình hài nổi loạn
Những chế độ chính trị nên âu lo
Những kẻ cầm quyền thờ dài cúi đầu
    Bởi hôm nay
        chúng không dám quàng vòng hoa
        lên cổ thi sĩ
        mà tống táng ra khỏi cuộc đời.

(*)

Khi nhà thơ vào đời,
Những đô thành tội lỗi sụp đổ
Chỉ còn chùa chiền và thánh đường cho
nhà thơ chiêm ngưỡng
Bởi tất cả những âu lo phiền muộn cuộc
đời
in hình nét trên những bức tường nơi cao
sang
Khi nhà thơ vào đời những kẻ yêu nhau
tội lỗi quay mặt sám hối
Bởi thi sĩ mang hình hài yêu thương *trọn*
vẹn (1)
(*)
Và con người nên thi sĩ để đi về Thượng
đế.

-----
(1) Bản cũ là *vĩnh cửu*

(*). Bỏ một câu

CUỘC ĐỐI THOẠI VỚI THƯỢNG ĐẾ

Tôi mang niềm đau lớn khôn đi vào thánh
đường

Sau lưng cuộc đời những người hôm nay
đứng lên mà hôm qua vắng mặt

Hình hài tôi bây giờ nhỏ bé đi như đồng
bào chung quanh nhìn tôi

Nhưng miệng lưỡi tôi

bút mực tôi đang lớn dậy

Tôi quyết làm người không biến đổi hình
hài.

Tôi mang niềm đau lớn khôn đi vào thánh
đường

Buổi chiều cuộc đời tâm hồn tôi âu lo
Bây giờ tôi ngồi đây trước Cao Sang
Những hàng ghế song song đều nhau như
những linh hồn sám hối
Bây giờ tôi ngồi đây trước Thượng đế
Hai bàn tay úp mặt
Cuộc đời bên ngoài diễn ra những đau đớn
anh em bạn hữu
Tôi trong này cuộc đời thối nát
với Thượng đế vẫn tiếp nối
Hai tay tôi không còn úp mặt và biết mình
đang đi vào đời.

TĨNH VẬT

Tôi chợt thấy mình như tĩnh vật trên bàn
Một tờ báo in thân thể đàn bà
Hai màu xanh đỏ
Những lọ thuốc trừ lao và bình mực
Sao bây giờ tôi vẫn còn những ý nghĩ của
người ôm mặt khóc
Sao những người bạn hôm qua bỏ đi
Bây giờ người còn lại vẫn tiếp nối
Người thanh niên hôm qua buồn thân
phận
Sao hôm nay chửi bới cuộc đời
Tôi biết sự thương nhau mất đi

*

Như người con gái mười sáu bỏ cuộc đời
đi tu

Bây giờ tình bạn thôi đã mất
Sau những ngày biến động
Và bây giờ tôi biết mình nên tĩnh vật

(*) Bỏ một câu

NỖI BUỒN NGOÀI PHỐ

Tôi về nhà trọ mang nỗi buồn ngoài phố
Những người già nua và những người con
gái
Những thanh niên không cạo râu
Như tôi hôm nay đã một tuần không đọc
báo
Sợ hôm nay ngày mai nhà tù tiếp nhận
thêm người.

Bây giờ niềm lo âu lớn lên
Và xã hội hôm nay chưa biết gọi tên
Nhưng tôi biết gọi tên thân phận tôi
Thân phận của người ôm mặt khóc
và tiếng hát khuôn trùng.

TRONG TIỆM ĂN

Mắt tôi nhìn đứa trẻ ốm yếu đi từng bàn
ăn

Vạn xin từng người

Những bàn tròn và những hình chữ nhật

Những chiếc kê ở góc cho tới chỗ tôi ngồi
ở đây chính giữa

Tôi chỉ thấy những người lắc đầu

Tôi chỉ thấy những người xua tay

Em bước chân đi giữa ồn ào

Em bước chân đi giữa những người xua
tay

Rồi một người Trung Hoa bỏ đũa xem báo
Em thò tay nhặt miếng thịt bọc xương còn
lại

Tôi đưa tay ôm trán thở dài
Rồi một người hành khất già nua (*) đang
đi vào ở ngoài kia
Hai bàn tay xương xẩu giờ ra
Van xin từng người
Tôi chỉ thấy những người lắc đầu
Tôi chỉ thấy những người xua tay

Đĩa cơm tôi còn voi nửa sao tôi thấy
không buồn ăn
Miệng lưỡi tôi bỗng đắng chua và nhạt
nhẽo

(*) Bỏ một chữ

KHÔ HẠNH *

Tôi sinh ra vào thời loạn
để đến tuổi thanh niên ôm thân phận nhục
nhân
Những buổi họp mặt bạn bè kể lễ niềm u
uất
Bao giờ thơ tôi không còn hình hài ôm
mặt
Bao giờ tôi không còn viết niềm đau dân
tộc tôi
Bao giờ tôi không còn khóc mình bằng
tiếng hát khuôn trùng
Bao giờ tôi làm thi sĩ của ca dao.

Tôi sinh ra vào thời loạn
để đến tuổi thanh xuân lãng quên tình yêu
Người con gái thương yêu tôi nhưng em
oi chúng ta chỉ thấy buồn đau
Anh yêu em đã tám năm tròn
Ba bốn năm anh bỏ thành phố và em vào
tu viện

Ngày bước chân đi em bảo đã dâng anh
cho Thượng đế
Anh biết chẳng bao giờ em tu trọn vẹn
Bởi anh tin em không bỏ anh đi làm lũ
một mình
Bởi anh yêu em nhiều và thành tâm
Anh nghĩ ngày mai một người con gái sẽ
từ bỏ tu viện để về đời yêu anh
Bởi em vụng đường tu hay muốn làm một
chứng nhân cuộc đời anh.

Bây giờ anh buồn tủi nhìn chân em dẫm
trên đường đời khổ hạnh
Bây giờ anh khóc mình vụng về yêu em
Nên anh đã mất em và không bao giờ tìm
thấy.

(**)

(*) Tựa đề bài này trong bản 1963 là Uất
Úc. Bản năm 2016 đổi tên bài là Khổ
Hạnh,

(**) Bỏ đoạn cuối 8 câu

NỬA ĐÊM NGOÀI PHỐ

(*)

Nỗi buồn của tôi đã biến thành chó sói
Hắn vươn mình lên nhảy khỏi da thịt tôi
Hắn rướn mình đi cào cấu rách nát lòng
ngực tôi
Bây giờ hình hài nó đang lớn lên đứng
đăng kia
Thân thể nó nhóp nhúa mụn nhọt
Hơi nó phà ra tanh hôi
Miệng lưỡi đầy ghẻ lở
Linh hồn tôi đứng cuối thánh đường khóc
Cửa nhà thờ đã đóng lại
Linh hồn tôi cúi đầu
Con chó sói đi về cuối thánh đường
Linh hồn tôi bỏ trốn
Con chó sói ngã trên thềm gạch.

(*) Bỏ 5 câu

GIÁC NGỦ

(*)

Tôi cuộn tròn hai tay hai chân

Như giấc ngủ mùa đông

Tôi cuộn tròn linh hồn tôi

ý nghĩ tôi

Tôi dấu kín bi thảm vào tận cùng linh hồn

Rồi những ngày cô đơn ngồi kể lể

Tôi dấu kín buồn phiền lên tận cùng đôi
mắt.

Bây giờ tôi cuộn tròn hai tay hai chân như
giấc ngủ mùa đông

Tôi cuộn tròn linh hồn tôi

Ý nghĩ tôi.

(*) Bỏ 2 câu

Hố Tư Tưởng- Tranh: Mai Tâm

Tập Ba

VƯỢT QUA

(Có 42 bài, từ 1976 – 2016)

BUỔI GIAO THỜI

Lại một chiều êm nữa qua đi trong đời
Sao tôi mãi chưa thấy một niềm vui ?!
Cháo rau tôi sống đời “chủ nghĩa”
Nên chi tâm tư đầy buồn phiền.

Đã biết người ta sống không vì cơm vì
bánh
Nhưng xã hội tôi hôm nay
    cơm bánh nên bậc thang giá trị làm
người
Bởi xã hội muốn biến chúng tôi thành
những kẻ đói khát dày vò
Nên cơm bánh là phần thưởng cho những
kẻ làm tôi.

Đã biết người ta sống không vì cơm vì
bánh

Nhưng xã hội tôi hôm nay

không còn trọn nghĩa yêu thương

Bởi xã hội đã cướp đoạt tự do tinh thần

Nên tôi đói cả cơm và lẽ sống.

Xã hội tôi hôm nay “chủ nghĩa” là cơm là
bánh

Nên thực tế ăn không cần no

Bởi xã hội muốn biến chúng tôi thành

những nhà tu khổ hạnh (*)

Mà làm việc thì rất nhiều

Như những tên tù khổ sai.

1976

(*) Liên tưởng đến câu: “ăn như nhà tu, ở
như nhà tù, về hưu mới biết mình ngu”.

NGẬM NGÙI

Đêm nay trăng sáng gọi hồn thơ
Tưởng nhớ quê hương những đợi chờ
Thân phận đã đành đời lưu lạc
Buồn phiền đốt cháy cả tâm tư.

Trăng nay tôi nhớ trăng ngày đó
Một chuyến tàu đêm chở ngậm ngùi
Rời mái trường yêu về làng cũ
Hoàng Nguyên ơi ! Hăm mấy năm rồi !

Trăng nay tôi nhớ trăng Cao Nguyên
Mấy nẻo đường khuya trải buồn phiền
Thức giấc cô đơn trăng nằm đó
Tiếng khèn đâu đó gọi hoang vu.

Trăng nay tôi nhớ Hàn Mạc Tử
Một kiếp thi nhân những ngậm ngùi
Phận bạc nhưng hồn thơ chẳng bạc
Tin yêu tha thiết hiến dâng đời.

Phòng tôi bao nhiêu trăng là trăng
Trăng lạnh lòng gieo ngậm ngụa hồn
Trăng sáng lung linh trên sách cổ
Tôi nghe lòng đứt đoạn từng cơn.

1976

HÒN QUÊ – HÒN NƯỚC

Làng tôi bây giờ không còn cây đa cái
giếng
Không còn chỗ để anh em hò hẹn
Không còn mạch nước trong cho dân làng
yêu mến
Nên tôi băng khuâng nhìn mưa rơi mà
chợt khóc.

Mái nhà xưa còn đây
Mà hồn cũ nơi nao !?
Cái sân, bể nước còn đây
Nhưng không còn những ngày xưa yêu
dấu.

Anh em cũ còn đây
Bên nồi cháo đêm trắng
Bên ly rượu thơm nồng
Như tình xưa chung sống.

Nhớ nhưng thời xa vắng
Hồn ở đâu quay về
Đêm chợt tỉnh cơn mê
Hồn viễn du lặng lẽ.

Hồn nước trong mắt ai!
Tôi tìm tôi trong đó
Tôi tìm người xa lạ
Lung linh bao hình hài
Gian lao và đau khổ.

Chuông giáo đường vẫn đổ
Nghe ra như bợ vợ
Nghe ra như nước nở
Giữa mịt mù chủ nghĩa
Giữa mênh mang hận thù
Vang vọng hồn viễn xứ.

Tôi ngồi đây kẻ lẻ
Nghe linh hồn nguyện cầu
Tôi ngồi đây lặng lẽ
Nghe mưa vào đêm thâu.

(Ngày 27-9-2003)

LỜI TỰ THÚ

Tôi sinh ra làm người có đạo
Từ Thánh đường Chủng viện tôi đã lớn
lên
Được mẹ cha thầy dạy chăm nom như cây
trồng bên bờ suối (TV 1, 5)
Sớm chiều theo tiếng chuông mà dang lời
ca ngợi
Khi vào đời tôi vẫn mang theo tiếng
chuông chiều và lòng sám hối
Vẫn mang lời ca ngợi trên vạn nẻo đời
Bây giờ tôi già nua mà thấy mình vẫn
không là muối (Mt 5, 13)
Tôi thấy mình sao không là ánh sáng (Mt
5, 14)
Để mang tin yêu cho mọi người
Nên anh em bạn hữu bỏ đi và người chung
quanh khinh bỉ
Tôi đắm ngực ba lần ăn năn sám hối.

Chuông tắt lửa chiều nay quyện vào lòng
tôi
Từ giã Thánh đường tôi đi trong mưa bay
Nước mắt đọng trên mi tôi buồn nhớ ngày
xưa còn bé
Lòng thơ dại không dẫn đo suy nghĩ
Không âu lo xao xuyến ưu phiền
Ôi hạnh phúc qua đi như bóng chim qua
cửa
Tôi ước mơ trở về thời dĩ vãng xa xưa
Để thấy mình trọn vẹn hình hài.

(Ngày 13-6-1997)

MỘT THOÁNG

Bao giờ tôi lại gặp tôi
Như không như có, mặc đời bon chen
Sân trường in dấu chân êm
Hắt hiu lời gió...bên thềm lá rơi
Bâng khuâng tôi lại tìm tôi
Hôm nay mà lại nhớ người hôm qua.

(Tháng 7-2008)

THÂN

Bao giờ tôi lại gặp tôi
Như không như có mặc đời thị phi
Tám thân là tám thân gì?
Nổi trôi mệnh nước, còn gì nữa đây?
Nước non là nước non này
Lòng đau con quốc, đọa đày nhân sinh
Thế gian là chốn luyện hình
Xem trong lá rụng, sắp mình ăn năn.

(Tháng 8-2008)

BÀN TAY

Hai tay nhè nhẹ nâng cao,
Tôi như run rẩy đặt vào “Thánh thiêng”.
Lời thưa êm ái dịu hiền,
Bay trong thình lạng về miền tâm tư.
Tôi về nhớ bóng hiền từ,
Người Em tu viện viết thơ ân tình.
Tìm trong nét bút nguyên trinh,
Tôi như lạc bước thiên đình cô đơn.

(Tháng 8-2008)

DÒNG SÔNG

Quê tôi có một dòng sông
Nước non non nước chờ mong tháng ngày
Bảy mươi năm cũng là đây
Phận sao phận bạc thân gầy cò con
Hồn tôi lặng lẽ bên sông
Nước sao nước chẳng xuôi dòng biển
Đông?
Đêm đêm lòng lại hỏi lòng
Người ơi, sao chẳng khơi dòng phù sinh?!

(Tháng 8-2008)

ĐÊM BUỒN

Phận sao phận bạc như vôi,
Con sâu cái kiến còn ngồi nơi kia .
Đêm đêm nhìn ánh sao khuya,
Hỏi mây hỏi gió đi về nơi đâu?
Ngoài kia tiếng quốc kêu sầu,
Bên hè gió thoảng canh thâu một người.
Hỏi sao sao chẳng nói lời,
Hỏi con nhện vẫn miệt mài giăng tơ.
Nhện ơi xin dệt mối chờ,
Con sâu cái kiến đậu bờ yêu thương.

(Tháng 8-2008)

TÂM TU

(Nhớ Cung- nam-Thương)

Bảy mươi năm một kiếp người,
Bôn chôn cho lắm, đứng ngồi không yên.
Đã toan trút bỏ lụy phiền,
Tìm trong thanh lặng, cửa thiền viện tu.
Nhưng thân làm nhện giăng tơ,
Sợ yêu thì ít, tâm tư thì nhiều.
Hoàng hôn ngả bóng đường chiều,
Nhìn cây lá rụng với nhiều xót thương.
Thôi đành lê bước đoạn trường,
Làm trai thời loạn vẫn vương ít nhiều.
Người trong tu viện tôi yêu,
Dem lời ân nghĩa nói điều bản khoán:

*Đời sống nổi loạn
Anh trôi theo dòng?
Đời sống lừng đao,
Anh ngược dòng không?*

*Lừng đao tôi đã ngược dòng,
Bên đời nổi loạn theo dòng phù sinh.*

(Tháng 8-2008)

ĐÊM THU

Tôi buông giấc ngủ vào khuya,
Tựa mây tựa gió đầu hè thu sang.
Hồn thu lay gọi bên màn,
Gió về hiu hắt, cung đàn thình không.
Nghe như có tiếng trong lòng,
Lời kinh tiếng hát của dòng thời gian.
Âm ba ngày đó phím đàn,
Bàn tay thanh khiết dịu dàng lướt cao.
Đêm thu níu hỏi trăng sao,
Ngày xưa huyền thoại, thi hào nơi đâu?
Bây giờ gánh nặng sầu đau,
Trần gian một cõi, nghìn sau thế nào?

(Tháng 8-2008)

RỪNG NGƯỜI

*(Cảm hứng từ email của Tiến sĩ Trần Mỹ
Duyệt
Ngày 16-11-2008)*

Ở đây là một “rừng người”
Không yêu không ghét nên đời tan hoang
Đoạn tràng tiếp nối đoạn tràng
Đau thương tiếp nối đau thương còn gì?
Con người chẳng có là chi
Trên đầu cũng chẳng có chi lạ thường!
Lạc dòng giữa chốn quê hương
Quặn đau tim thắt ruột tràn máu tươi!
Đêm đêm nhìn ánh sao rơi
Hỏi xem thân phận con người ở đâu?
Thưa rằng trời cũng u sầu
Đất kia cũng lở, biển đau tràn bờ
Con người sống kiếp bơ vơ
Đến khi chết cũng vật vờ đau thương!
Quê hương, này chốn đoạn trường
Kiếp sau xin đổi nẻo đường mà đi
Phúc thay! Còn Đáng từ bi
Trong đau thương có Người đi với mình.

(Ngày 21-11-2008)

ĐAN SĨ

Người ở rừng sâu hay trên núi cao
Giữa nơi u tịch hay phố chợ ồn ào
Bước chân quên lãng, đời Đan viện
Hay là con đường cứu nhân sinh ?
Người đã đến đây nhà Bách Việt
Nhưng người nhà không ai biết tên
Bởi người đi con đường Cứu rỗi
Tự hủy mình cho nhân thế bình yên
Người ở trong tôi từ thuở năm nô
Lớn lên tôi được dâng cho Người
Trôi theo mệnh nước tôi viết lời tế lễ
Tiếng hát khuôn trùng, nước mắt đầy vơi.

Hỡi người Đan sĩ tôi yêu
Bóng người lặng lẽ như chiều ăn năn
Với tôi người đã hóa thân
Nên người Linh thánh dự phần thanh cao.

(Ngày 8-11-2008)

LINH MỤC

Sao tôi thao thức về người
Nửa nên cao trọng nửa đời thế nhân
Bỏ phong trần gặp phong trần
Hương hoa cũng lắm lệ thâm ướt mi
Làm dâu trong cõi thị phi
Ở đây cũng lắm nơi kia cũng nhiều
Người “trên” xa cách bao nhiêu
Ở “dưới” lắm chuyện bao điều đau thương
Người mang từng khúc đoạn trường
Con chiên thổ lộ, đêm trường lệ rơi
Khóc tội mình, khóc tội người
Một “Kitô khác” giữa trời cô đơn
Tôi nay viết khúc tạ ơn
Đặt trong chén thánh kính tôn hằng ngày
Dấu chân người khắp đó đây
Hai ngàn năm vẫn dạn dày gươm đao.

(Ngày 19-11-2008)

BELEM ! BELEM !

Belem ! Belem ! Hai ngàn năm diễm phúc
Mặc dù người là thân phận rom hèn
Những bò lừa và mục đồng nghèo khó
Những sương rơi và tuyết phủ tư bề
Mà Thiên Chúa vẫn xuống ở nhà người !
Noel ! Noel ! Hai ngàn năm tiếng vọng
Từ lâu cao dinh thự trên đồi
Từ đồng ruộng đơn sơ nhà tranh, sườn núi
Từ rừng sâu cây cỏ hoang sơ
Nơi sa mạc mênh mang huyền bí
Và biển cả sông ngòi nước vẫn qua đi
Vẫn còn đó tiếng vọng hai ngàn năm
Hai ngàn năm khẩn thiết
Hai ngàn năm đau thương
Hai ngàn năm Cứu chuộc.

Hỡi Adam Eva huyền sử
Người kéo Thiên Chúa xuống ở với chúng
tôi
Người đã ra đi
Còn chúng tôi ở lại
Nhưng đã biến nhà mình thành hỏa ngục
trần gian
Chúng tôi trần truồng không lấy gì che
thân

Làm lỗi nhưng không sám hối
Hận thù nhưng không xóa bỏ
Tha hương không có đường về.

Người có nghe tiếng vọng hai ngàn năm ?
Hai ngàn năm tội lỗi
Hai ngàn năm đi hoang
Hai ngàn năm đọa đày
Hai ngàn năm thống khổ
Hai ngàn năm nước mắt
Nước mắt ngập dòng sông !

Belem ! Belem ! Người diễm phúc
Từ lều tranh nên cao sang thánh điện
Từ cô liêu đồng nội
Nên huy hoàng như chốn thành đô
Nhưng con người hững hờ
Không nghe tiếng vọng
Không cúi đầu ăn năn sám hối.
Người có nghe
Tiếng khóc thầm của những hài nhi
Những thai nhi vút bỏ ngoài đường
Những thai nhi bị giết nơi phòng lạnh !
Hỡi quyền lực văn minh
Bản án treo trên đầu người.

(Ngày 7-12-2008)

REQUIEM

    Tìm xem chiếc lá trong tay
    Nghe như có tiếng thở dài đâu đây
    Cỏ cây lời gió đêm ngày
    Mang trong thân phận dạn dày gió sương
    Trong tay chiếc lá vẫn vương
    Hình như có chút đượm buồn biệt ly
    Tôi về nhớ những người “đi”
    Khắp trong thiên hạ từ khi tạo thành
    Ngọn đèn thấp sáng lung linh
    Chư thần hợp tiếng lời kinh thiên đình
    Lá vàng là những sinh linh
    Vào nơi thình lạng hiện hình trong tay
    Đêm khuya lời gió cỏ cây
    Đèn châu hiu hắt chấp tay nguyện cầu
    Re-qui-em ! Nỗi buồn đau
    Đưa tôi về chốn vực sâu luyện hình.

(Tháng 1-2009)

KHÓC VỢ

Mở cánh cửa ra thấy hoa mai nở
Tôi nhìn băng khuâng nghĩ kiếp phù du
Chợt thấy u hoài, lời hoa tạ từ
Lòng hoang vắng lạnh đầy nỗi ưu tư.

Khép cánh cửa vào nhìn hoa mai rụng
Em đi không lời, như mây như gió
Em đi bình an, như gió như mây
Em vào hư vô, tôi khóc từng giờ.

Mở cánh cửa ra thấy hoa mai nở
Khép cánh cửa vào lại thấy hoa rơi
Em đã đi rồi, tôi đứng ngẩn ngơ !
Lặng thẳm em đi không lời trần trối.

Em sống với anh như có như không
Bốn mươi năm trường bao điều đau khổ
Bốn mươi năm trường sống đời nghèo khó
Em đã đi rồi ! Gặp em mai sau.

(Đêm 13-2-2009)

NGỌN NÉN ĂN NĂN

Tôi như ngọn nến ăn năn
Giọt thương giọt nhớ, tháng năm hao mòn
Đá kia nước chảy...Buồn trông !
Hoa kia tàn tạ nỗi lòng ai đây !
Nước non sao lắm đọa đầy
Người người gian khổ đắng cay phận
nghèo
Hiu hiu gió thổi hiu hiu
Lá rơi rụng lá chiều chiều băng khuâng
Nụ hôn kia mãi vẫn vương
Mắt kia thanh khiết người thương cho
mình

Bình minh rồi lại bình minh
Hoàng hôn xin gửi lời kính về người
Xôn xao lòng dạ khôn nguôi
Một lần đi nổi ngậm ngùi còn đây
Ăn năn ngày tháng đong đầy
Lệ rơi rơi mãi bao ngày bao đêm
Lối xưa chân bước còn in
Tay cầm tay vẫn in hình trong tim
Nhớ người tôi vẫn đi tìm
Tìm trong thình lạng, thâm nghiêm cuộc
đời
Bao lần người khóc bên tôi
Tiễn đưa đưa tiễn bến đời buồn tênh
Tôi đi nhớ mãi ân tình
Người về nhớ mãi chuyện mình đón đầu.

(Ngày 8-12-2011)

LÊN NÚI ĐỨC MẸ TÀ PAO

Con về đây lên núi Mẹ Tà Pao
Trời xanh xanh, rừng thay màu đổi lá
Mẹ đứng đó, lòng con đây bé nhỏ
Bạc đá mềm, lòng yên vui con bước lên
cao

Lên với Mẹ, trong tim bao trăm trở
Lên với Mẹ, mang theo đời giông tố
Lên với Mẹ, kể hết nỗi tâm tư
Bao lâu rồi, còn chưa vui chưa vui
Cõi trần gian, bao giờ con tạ từ
Về bên Mẹ, bên Chúa Trời Ba Ngôi
Ma-ri-a Mẹ Trinh Vương điểm phúc
Từ trời cao, vang vọng tiếng hoan ca
Rừng âm u, chứa chan bao niềm lạ
Người nói người, trở về nên chúng tá
Ma-ri-a Mẹ Thiên cung cao xa
Con quỳ gối, nghiêng mình xin kính
chào
Mẹ nhân ái, lòng Mẹ đầy phúc cả
Con nao nao, nhìn lên Mẹ bao la
Con băng khuâng, nhìn Mẹ đang nguyện
cầu

Con quỳ gối, chấp tay Mẹ cứu giúp
Mẹ ủi an, đời con lúc âu lo
Mẹ chở che, ngày con gặp khốn khó
Mẹ bên con, trong giờ con lâm tử
Ma-ri-a Mẹ Nữ Vương nhân thế
Con đưa tay với lên những vì sao
Hái cho đời những vì sao thiên tuế
Niềm hạnh phúc, người người đang khát
khao
Ma-ri-a Mẹ lòng con đắm lệt
Khóc cho con, khóc bao đời khổ ải
Bên vệ đường, bên phố lấm người qua
Đời can qua, đời bất hạnh tư bề.

Ma-ri-a Mẹ Tà Pao nhân ái
Con nghiêng mình bái lạy Mẹ hiển linh
Lời “Xin Vâng” hai ngàn năm vọng lại
Rừng âm u, cỏ cây màu sắc thánh.

(Ngày 13-2-2012)

THỜI GIAN

Tôi tiễn người đi
Hay tiễn mình tôi !
Người mặc áo sô
Lòng tôi thổn thức.
Người nằm trong đó
Tôi đi trên phố
Trời chiều không mưa
Sao mắt ướt mi
Lá xanh bay bay
Rơi trên vai áo
Tay người trên tôi
Bàn tay thương mến
Bàn tay dịu hiền
Nâng niu ngày tháng
Bàn tay trao ban
Tình yêu nguyên thủy
Bàn tay đỡ nâng
Mẹ hiền ủi an
Bàn tay cần lao
Bào mòn năm tháng
Tóc rơi hai màu
Ngả nghiêng bóng dáng

Đường về cô đơn
Cúi đầu lặng lẽ
Lá rơi trên tóc
Hình hài ai đó
Quyến luyến không rời !
Bàn tay buông rơi
Hững hờ chiếc lá
Tôi tiễn người đi
Như tiễn mình tôi
Người về cô đơn
Tôi đi lặng lẽ
Người đi trong gió
Mưa bay tôi về.
Lá vàng rơi rơi
Phủ đầy thân xác
Thời gian đi qua
Bóng đêm nguyên thủy.

(Ngày 15-4-2012)

SÁNG MAI BUỒN

Xin cho tôi một lần gặp lại người
Một lần thôi để nói lời sám hối
Một lần thôi để giã biệt cuộc đời
Tạ ơn người một lần đến thăm tôi !

Nhớ chiều nao tôi tiễn người lặng lẽ
Người ra đi trở về nơi tỉnh nguyện
Đôi theo người mà lòng mãi vẫn vương
Bên cạnh người sao tôi không muốn nói
Người vô tư nên tôi chẳng bình yên
Như hôm nay mưa từ thánh đường về
Nặng hai vai nặng cả hồn viễn xứ

Tôi vẫn đi nhớ quá người yêu dấu.
Tôi vẫn đi quên cả lối ngõ về
Tôi vẫn đi nước mắt đọng trên mi !
Sáng mai buồn tôi thấy hồn tê tái
Lối ngõ bình yên sao lòng mãi xôn xao !
Người trong tôi..., hay người trong tu
viện
Nguyện đường đó, tiếng hát người bay
cao !
Nguyện đường đó, tiếng hát người lẻ loi ?

Nếu một mai người rời bỏ tu viện
Hãy đến với tôi bên gốc cây đại già
Những cánh hoa trắng người xếp thập tự
giá
Đặt lên trái tim tôi, một trái tim đau
thương.

(Ngày 2-10-2012)

THƯƠNG ĐAU

Tôi tìm tôi trong đau thương huyền nhiệm
Tự thở nào mang hình hài ôm mặt
Tự thở nào nhận dấu ấn khuôn trùng
Đi vào đời mà tưởng nhớ thiên cung.
Nàng Agnes bên cây đàn muôn điệu
Tiếng hát bay cao bài ca chúc tụng
Tiếng hát Tình Yêu - Tình Yêu muôn thở
!
Chiều Can-vê, Giờ Tình Yêu hiển dung.
Tôi lạc bước vào cõi đời thương đau
Phận con người tôi đi tìm Thượng đế.
Có lao công có miệt mài kinh sử
Đêm năm canh tôi viết bài nhiệm mầu.

*Bất chợt đêm mưa làm tôi xao
xuyến
Thắp lên ngọn nến đọc thơ cầu
nguyện
Thơ cầu nguyện là Người ôm mặt
khóc
Với lời dâng là Tiếng hát khuôn
trùng*

*Chốn này đây tôi chạm đỉnh thiên
cung
Mà hồn tôi thì ngập tràn cay đắng
Chư thần thánh về đây nghe tôi kể
Một thời đau là một thời lễ tế.*

Với cung đàn Agnes dâng lời ca
Nơi dương gian tôi nguyện cầu, sám hối.
Chốn này đây tôi như người xa lạ
Kiếp thương đau tôi mang tự thủa nào ?

(Ngày 13-11-2012)

NHỚ MỘT NGÀY

Nhớ một ngày tôi đi vào mênh mang
Có chim bằng, dã thú lẩn rừng sâu
Có tiếng hát với cung đàn huyền diệu
Có chuông chiều nao nao ánh nhiệm mầu.

Có một ngày tôi trầm tư miên man
Hồn viễn du lạc bước vào huyền thoại
Cõi thi nhân tôi thấy mình lạc bước
Hồn trăm năm tôi hóa cánh chim bằng.

Có một ngày tôi đến cửa thiên đàng
Gặp hồn ai tay cầm cành thiên tuế
Miệng hát khen A-ve Ma-ri-a
Tiếng nguyệt cảm tôi nao nao giọt lệ.

Ôi lạy Mẹ, hồn ai cầm thiên tuế
Sao bình yên như diễm phúc tuyệt vời
Sao thanh cao như thánh giá Can-vê
Sao thanh khiết như Mẹ đầy ơn phúc.

Ma-ri-a hồn con giờ linh đênh
Tìm bình yên trong bão tố chiến tranh
Tìm thanh cao trong cô đơn lặng lẽ
Tìm thanh khiết nơi bến đục hay trong !

(Ngày 5-5-2012)

SƠ HỒNG

Mỗi sáng mai khi tôi rời nhà thờ
Đã thấy Sơ Hồng ngồi bên khung cửa
Nhà Châu im ắng ánh đèn hắt hiu
Người ngồi đó như hiền giả trầm tư

Người suy tư gì ? Cầu nguyện những gì ?
Nhân loại khổ đau. Đường đời u tối !
Nhà thờ kinh doanh. Tôn giáo lễ hội !
Tín hữu vô tư. Hướng đời về đâu !

Nơi tu viện những nỗi buồn thâm kín
Người với người không tỏ hết tâm tư
Còn vấn vương bao chuyện đời chuyện
thánh
Nên đời tu là cõi phúc cho ai ?

Tôi một đời làm Đan sĩ lữ hành
Không Đan viện hay vách núi rừng sâu
50 năm làm người ôm mặt khóc
Tiếng hát bay cao, tiếng hát khuỷu trùng.

Có một ngày cửa Nhà Châu vắng người
Trời Sài-Gòn bỗng dưng có mù sương
Tôi ra về lòng vấn vương khôn tả
Lối ngõ quanh hiu đời thấy vô thường.

Mỗi sáng mai khi tôi rời nhà thờ
Vẫn hướng nhìn về phía người trầm tư
Người ngồi đó cho tôi nhắn một lời
Hạnh phúc cho người. Hạnh phúc cho tôi.

(Ngày 3/1/2013)

ĐỜI NGƯỜI

Cuộc sống dễ vỡ như thủy tinh
Mong manh như sương mai trên cành
Chóng qua như bóng chiều ngoài ngõ
Dấu ấn đời người trong thánh kinh.

Nguyên tổ rời xa vườn địa đàng
Lang thang ngày tháng với đau thương
Để tôi hôm nay nhiều cay đắng
Mãi mãi chờ mong một bóng hình.

Thánh giá chiều nao trên núi Sọ
Giê-su ngược mắt nhìn trời cao
Hiển dưng cuộc đời cho nhân thế
Thánh Ý xin vâng. Lời Tạ Từ.

Giờ đó mây mù như bóng đêm
Tối tăm che phủ cả Đền thờ
Khóc than là cõi lòng yêu mến
Lặng lẽ Người đi. Lặng lẽ đi.

Gió hú Can-vê Mẹ đứng đó
Lặng nhìn Giê-su lệ tuôn trào
Con ơi ! Sao con lìa xa Mẹ
Máu chảy càn khôn. Đêm mịt mù.

Tên cướp giờ đây đứng lặng im
Sao ông lại chết, còn tôi sống !
Bản khoán xao xuyên bao lầm lỗi
Hẩn khóc quay đi. Chiều xuống rồi !

Từ đó đêm dài vẫn ngủ say
Thế nhân cuồng động giết anh hài
Giàu sang quyền bính đời ô nhục
Vận mệnh bèo trôi. Tỉnh giấc thôi.

(Ngày 23-1-2013)

LỬA và DÒNG SÔNG

Đường trần gian tôi đã tới đoạn dừng
Tưởng rằng thanh thảo tưởng rằng an
nhiên
Bỏ ngoài những chuyện ưu phiền
Bỏ ngoài những chuyện bạc tiền thị phi
Bỏ ngoài những chuyện chia ly
Người về tôi ở có gì thương đau
Bây giờ và mãi nghìn sau
Thế thời thời thế là câu giữ mình.
Bình minh rồi lại bình minh
Hoàng hôn rồi lại tà dương lẽ thường
Nhưng sao lòng vẫn vẫn vương
Bao điều nghịch lý bao điều đón đau.

Đường nào Thánh giá trên cao
Đường nào quyền lực Satan hải hùng
Ôi Cao Sang Chúa Cao Sang
Ôi người trần thế lạc đàng u mê
Giết trẻ thơ giết hài nhi
Giết người vô tội
Ném xác người xuống sông.

Đường trần gian tôi đã tới đoạn dừng
Sống đời tỉnh lặng biết mình mình thôi
Cớ sao lòng vẫn ngậm ngùi
Chuyện đời chuyện đạo nực cười mỉa mai
Nhìn lên hỏi Chúa trên ngai
Lửa trời ném xuống (*), ai người truyền đi
?
Mỉm cười Chúa nói can chi
Lửa trời ném xuống con hỏi chi lạ lùng
Con là lửa Ta ném xuống dòng sông
Dòng sông lửa cháy cháy dòng u mê.

(Ngày 17-11-2013)

(*) Lc 12, 49)

SANG MÙA

Hôm nay trời trở gió
Lòng bỗng thấy xôn xao
Bâng khuâng nghe điềm lạ
Từ xa xăm quay về.

Hôm nay vào Noel
Tôi nhớ trời quê hương
Sương muối rơi trên áo
Rơi trên những đường làng.

Ngước mắt nhìn trời cao
Tháp chuông mờ bóng hình
Cây lặng thình huyền ảo
Người cúi đầu suy tư.

Gió mang về Noel
Sương mang về đêm lạ
Trời tư bề lạnh giá
Người trở nên hiền từ.

Bây giờ đất sang mùa
Cây trở sinh hoa trái
Người trở sinh tình yêu
Cần khôn nên Một Ý.

Tôi lữ khách bao năm
Nghe lòng thấy yên hàn
Quê hương tôi ngày ấy
Ngày bình yên cứu độ.

(Ngày 2-12-2013)

NGƯỜI NỮ TU VÀ TÔI

Tôi đang ở đây giữa phố phường
Người đi kẻ lại ngón ngang lối về
Bao nhiêu người bao nhiêu xe
Bao nhiêu phố lớn bao nhiêu phố nhỏ
Ngõ ngách quanh co đường về lăm ngả
Cửa Thiên đường linh hồn tôi ngóng đợi.
Thánh Phêrô bảo giờ tôi chưa tới
Đợi làm chi hãy xem tay chỉ mà đi.

Tôi ra bờ sông nhìn dòng nước chảy
Dòng nước chảy mang theo xác người bất
hạnh
Tôi vào bệnh viện không thấy tình thương
“Nhà thương” xưa, nay trở thành bệnh
viện
Nơi người nghèo trăm khổ nghìn đau
Tôi lạc vào giữa trại những người điên
Một người khóc than một người múa hát
Một người lạng lẽ đi một người ngồi bên
cửa

Đôi mắt quàng sâu tay quơ trong gió
Tôi gặp tôi giữa những người ngu ngơ
khốn khổ
Tôi gặp tôi nơi người lạng lẽ đứng trông
mây
Tôi gặp tôi nơi người ngồi bên cửa sổ
Tĩnh làm sao ! Ôi nước non đôi ngả mịt
mờ !
Tĩnh làm sao ! Ôi Việt Nam sao lắm nỗi
đắng cay !
Tôi về đâu cho hết một đêm dài
Tôi về đâu khi thời gian chưa tới !

Tôi vào nhà thờ nhìn ngọn nến ăn năn
Vắng vắng người nữ tu năm ấy
Nàng đi tìm tôi
nơi những người ngu ngơ khốn khổ
Nàng đi tìm tôi
nơi những người đứng nhìn mây bay về
trời.

(Ngày 23/10/2013)

CÁI BÂY GIỜ

Năm xưa tôi viết cái “bây giờ”
Nỗi đau của ngã
Nỗi tận cùng của chiến tranh
Tháng năm giặc mộng chẳng lành
Những mong cùng đợi
Đau thương sẽ hết
Hận thù sẽ phai.

Bây giờ viết cái hôm nay
Nhà tù vẫn mở
Đau thương vẫn đầy
Xác chết dưới lòng sông
Xác chết trong ngục tối
Người phụ nữ mang thai cúi mình bên
đống rác
Những em bé già nua hơn tuổi đời
Những em bé cần lao quên tuổi ngọc
Những cụ già bị con cái bỏ rơi
Những thanh niên say xỉn không sám hối
Đêm dài không ngủ yên

Sợ mặt trời lên không che nổi gian dối
Tình thương không thắng nổi hận thù
Khúc hát tình ca không khóa lấp tiếng cầu
cứu
Tiếng cầu cứu của người bị áp bức
Tiếng cầu cứu của kẻ bị đám đông bạo
hành
Dừng dung vô cảm!
Người người vô tư!

Bao giờ tôi mới làm thi sĩ của ca dao
Bao giờ tôi không còn viết những đau
thương của ngã
Những đau thương che mờ khuôn mặt
Những đau thương lên đỉnh tóc rối
Ngày nào ra đi tôi có được bình yên?
Không mang theo tiếng gào thét của ngục
tối
Không âu lo ưu phiền
Từ xa xăm tiếng yêu thương níu gọi
Cái ngã lên tiên.

(Ngày 15-12-2013)

TRÔNG TRÁI

Hôm nay lòng trông trái
Hay tuổi già là thế
Muốn viết một đôi lời
Cho vui buồn thế hệ.

Thời gian trôi lặng lẽ
Nhà vắng người sáng nay
Tôi thấy mình muốn nói
Nói cho mình mình thôi.

Tôi ở trong trần thế
Đứng ngồi mãi không yên
Linh hồn tôi bối rối
Sợ thời gian không đợi.

Tôi như không hiện hữu
Trong buổi sáng mai này
Ly cà phê đã hết
Tôi muốn làm mây bay.

Tôi đang đi trong gió
Bâng khuâng tôi nhìn tôi
Thấy như người xa lạ
Chưa bao giờ gặp gỡ.

Tôi đang đi trong mây
Hồn ai còn đứng đó
Cửa nhà thờ vẫn mở
Bàn tay ai vẫy gọi.

Hôm nay như năm nào
Thơ tôi đầy tóc rối
Chữ nghĩa chẳng nói lời
Xin gửi cho mây trôi.

(Ngày 13-4-2014)

SIÊU THOÁT

Ma-ri-a! Hôm nay ngày của Mẹ
Con về đây như bao người trần thế
Con về đây như bao hồn trẻ dại
Phút bình yên con giống thiên thần nhỏ.

Trời hôm nay sao mưa nhiều quá đỗi
Nhưng người người vẫn thấy lòng an vui
Mẹ hiền từ nhìn chúng con bước tới
Cao cung lên, lòng con rung tiếng ca.

Hát lên đi! Hát giữa lòng nhân thế
Dù trời mưa, dù giông tố hải hùng
Ma-ri-a! Cửa thiên đàng dưới thế
Ý nhiệm mầu con quỳ đây chúc tụng.

Ma-ri-a! Con hân hoan vô cùng
Theo bóng Mẹ con về với thiên cung
Mẹ diu con ôi xa thăm nghìn trùng
Thiên thần ca, nhân thế cũng đàn ca.

(Ngày 15.8.2014)

Tiến Anh Đi

*(Ngày nhà thơ Hoàng Vũ Đông
Sơn hóa thân)*

Khải Triều

Tôi tiến anh
Mát mát nhiều quá
Thêm một khoảng trống
Một nỗi nhớ nhưng
Chẳng có gì bù lại
Vì mỗi chúng ta
Vì mỗi con người
Là một tiếng nói
Tiếng nói của tự do
Tiếng nói của nhân vị
Tiếng nói của con người
Con người Việt Nam.

Việt Nam đau thương
Việt Nam buồn tủi

Việt Nam đọa đày
Việt Nam nhiều nỗi ưu tư
Nhiều nỗi đắng cay
Việt Nam bi thảm
Xót xa tận cùng
Chia rẽ từng sợi tóc
Hận thù từng dòng máu
Trong tâm nín
Trong hành động
Trong từng tiếng nói
Không có tiếng nói của bao
dung !

Hoàng Vũ Đông Sơn,
Anh ra đi
Phổ Đức ra đi
Hóa thân tất cả
Tất cả về trời
Còn lại mình tôi
Lạc lõng
Bơ vơ
Ngu ngơ
Đại khờ
Lúc quên lúc nhớ
Như ngày anh đi
Muốn nói với anh
Nhưng không nói được tất cả

Những gì đã mất
Những gì trần trở

Những gì nhục nhằn
Của chúng ta
Của mỗi nhân vị
Mỗi nhà thơ
Mỗi nhà văn
Ngôn ngữ là kiếm cung
Cung ứng cho đời
Chém cha cái gian dối
Chém mẹ cái bạo tàn.

Bao giờ người không là chó sói
của nhau
    Bao giờ tiếng nói chúng ta
    Tiếng nói của nhân văn
    Của nhà tiên tri
Soi lỗi người đi
Đi trong tự do
Đi trong nhân ái
Đi trong hòa bình
Bao giờ người với người
Sống trong khoan dung
Sống trong tình nghĩa.

(Ngày 12.9.2014)

MEISTER ECKHART
(1260 – 1328)

Meister Eckhart, tôi hân hoan khi
gặp được ngài
Một người cha của dòng chiêm
niệm Đức
Một con người được Thiên Chúa
mạc khải
Một người thầy về đời sống thiêng
liêng
Một linh đạo của thần hóa con
người.

Người đã vào nhà tôi
Đã ôm hôn tôi
Lúc tôi còn thanh xuân
Từ lâu rồi
Lúc tôi còn bôn ba rày đây mai đó
Lúc tâm hồn tôi còn nghiêng ngả lối
cũ vào đời
Người ngồi với tôi trên ghế

Nơi bàn thờ người thấp một cây đèn
Ánh đèn soi lối tôi đi
Những lối vào thân bí

Những lối vào làm tôi viết những
bài thơ
Những bài thơ của người ôm mặt
khóc
Những bài thơ của tiếng hát khuân
trùng.
Đã 50 năm từ đó
Có lúc tôi lạc đường
Có lúc bồn chồn lo lắng
Việc trần gian phủ kín tâm tư !

Bây giờ người đang gõ cửa nhà tôi
Dẫn tôi về hư vô
Trong cô liêu lặng lẽ
Trong trống trải tận cùng
Trong siêu thoát để gặp gỡ tha nhân
Tôi đã gặp Người
Nơi tình yêu an nghỉ.

(Ngày 29-9-2014)

VIẾNG NGHĨA TRANG

Chiều nay tôi viếng nghĩa trang
Mưa giông lá rụng mênh mang nỗi
buồn
Người nằm đó tôi vẫn vương
Thấp lên ngọn nến nhớ thương vơi
đầy
Người đi, tôi vẫn còn đây
Và còn đây với tháng ngày gió mưa
Cỏ hoang mọc kín bụi bờ
Nào ai thăm hỏi, ai người trước sau
Chuyện xưa xin giữ cho nhau
Đường đời ai có qua cầu mới hay
Tôi nay còn một chút này
Cành hoa tôi cắm, đèn cây thấp lên
Rung rung lệ thấm vai mềm
Mưa rơi lá rụng gọi niềm thương
đau

Hồn về đâu, xác về đâu
Còn đâu ngày cũ, còn đâu ân tình
Ngày nào nắm mộ còn xanh
Hôm nay cỏ úa chung quanh tiêu
điều
Ngày nào xe cộ dập dìu
Hôm nay mưa gió quạnh hiu thế
này!
Nhớ người tôi đến thăm đây
Khóc người lặng lẽ... voi đày tình
xưa
Mưa rơi mưa mãi nào nề
Hồn chiều lá rụng quay về rừng sâu.

(Ngày 11-11-2014)

VƯỢT QUA

Đêm trầm tư,
tôi nghe như có tiếng gọi
Từ Can-vê và từ vực sâu
Tiếng ăn năn của Ba-ra-ba, tên trộm
thành Giê-ru-sa-lem (1)
Dân thành phóng thích nhưng lại
gào to lên:
“Đóng đinh Giê-su ! Đóng đinh nó
vào thập giá” (2)
Máu nó sẽ đổ trên đầu chúng tôi và
con cháu chúng tôi (3)

Thánh giá nặng, Giê-su vác lên đời,
Pháp trường của tử tội
Giê-su ngã gục trên đường đi
Mẹ Ma-ri-a nghẹn ngào
Ôm chầm lấy Con yêu
Nước mắt Mẹ thấm ướt đầu Con
đội mào gai
Nước mắt Mẹ chảy dài xuống thân
Con trần trụi

Nước mắt Mẹ bao nhiêu cho vừa để
rửa vết thương Con
Tâm thân này chịu bao nhiêu lần roi
đang rỉ máu
Bao nhiêu hận thù
Bao nhiêu nguyên rửa
(Của nghìn xưa và hôm nay)
Giê-su run rẩy
Ngã chúi xuống trên đường đi.

Ôi Giê-su ! Sao nhục nhã thế !
Ôi Giê-su ! Sao thương người đến
xót xa !

Đôi Can-vê ở đằng kia
Đôi Can-vê hải hùng.
Bóng đêm của âm phủ.
Ngập tràn gió hú
Tiếng gió hú của bạo tàn
Tiếng gió hú của tội lỗi
Tiếng gào thét của Sa tan
Màn trong Đèn thờ xé ra làm đôi
(4)
Vang vọng vào hồn ai ?
Bây giờ và mãi mãi ?

Hôm nay tiếng hú của Can-vê
Tiếng hú của âm phủ... vẫn tiếp nối

Nhân loại khổ đau
Không còn thần thoại
Đường trần gian phủ đầy bóng tối
Không còn tiên tri
Không còn tri kỷ
Chỉ còn lừa dối
Những lãnh tụ gian hùng
Không một lần sám hối
Bởi hàng triệu người lính vô danh
Đã chết trong chiến trận
Chết cho những tay cuồng động
Những bạo chúa hung tàn
Chỉ còn người nghèo khóc than
Khóc cho những đứa con mình bị
chết
Những đứa con bị bán làm nô lệ
Những hài nhi bị giết
Những em bé nói chưa thành lời.

Ôi Giê-su ! Người vẫn còn đây
Đòi Can-vê là đây
Một thế giới tù đày
Một thế giới nhiễm trùng
Thế giới của bất bao dung
Thế giới của những đám đông
cuồng nô
Không sợ án phạt

Ôi Giê-su !
Người đang bị khùng bố
Đang bị hành hạ

Đang chịu nhục nhã
Trên thân thể những người vô tội bị
thăm tra
Trong sa mạc hoang sơ
Giữa chốn đông người
Trong phòng ngục tối

Hỡi Ma-đa-lê-na, chứng nhân của
Can-vê

Sao chị khóc? (5)

- (1) Gioan 18, 40
- (2) Gioan 19, 6
- (3) Matthêu 27, 25
- (4) Marcô 15, 38
- (5) Gioan 20,11

(Tháng 2- 2015)

ĐÊM KHÔNG NGỦ

Sao tôi thức khi trời mưa đêm
Lối xóm lặng im sao lòng tôi xôn
xao – nổi xôn xao của tuổi hoàng hôn
Tôi sẽ về đâu khi thời gian đã mãi
Cửa thiên đàng vẫn mở và cửa hỏa
ngục rộng rãi thênh thang
Thiên đàng – hỏa ngục, trò chơi
của thuở lên tám lên mười
Tuổi đi học, tôi quên thiên đàng,
hỏa ngục - chỉ làm quen với chữ nghĩa
Chữ nghĩa không đem lại lẽ sống
cho tôi – lẽ sống không phải là cơm là áo

Lẽ sống là thiên đàng trần thế - nên tôi
vấn vương – nên tôi tìm kiếm

Thiên đàng trần thế không phải là
vàng bạc, kim cương – không là kho báu
Không là nhà cao, cửa rộng, ô tô
sang giàu, yến tiệc thâu đêm

Thiên đàng trần thế là con tim
nhân ái, là hai bàn tay sạch trong

Hai bàn tay cho đi những yêu
thương, hàn gắn đổ vỡ, xây dựng hòa bình

Vì lẽ sống này, bao đêm tôi thức
dậy nguyện kinh

Nguyện kinh không đem lại cơm
áo, nhưng cho tôi tình yêu, cho tôi an bình

Nguyện kinh là sự nối kết giữa
thiên đàng và trần thế

Là tẩy rửa linh hồn

Những linh hồn nhuốm bụi trần ai

Những linh hồn cần được Cứu rỗi

Nguyện kinh là mở ra cuộc đời

thoại

Giữa trần thế và thiên đàng.

Trong nguyện kinh, tôi như cánh
chim bằng

Cánh chim bằng bay về thiên cung, bay
lên “trời đầu suât”

Cửa thiên đàng là đây, người yêu
tôi đang đứng đợi
Người dẫn tôi vào cung điện –
Cung điện của vĩnh hằng.

(Ngày 13-5-2015)

Đề nhớ ngày Đức Mẹ Fatima :
13.5.1917.

Ngày Đức thánh Giáo Hoàng
Gioan-Phaolô II bị ám sát : 13-5-1981.

Ngày Đức TGM Nguyễn Văn
Thuận phải rời khỏi Sài-Gòn : 13-5-1975.

HỎI MÂY HỎI GIÓ

Đêm không ngủ, tôi lên cao
hỏi mây hỏi gió

Đất nước tôi hôm nay sao có
nhiều mảng tối

Mảng tối của “dân oan”, mất
đất mất nhà

Mảng tối của công nhân lao
động gian khổ mà vẫn nghèo
khó – vẫn mua gạo từng lon,
mua rau từng đồng, mua quần áo
bán lẻ đường

Đất nước tôi sao có nhiều phụ
nữ, con gái lấy chồng nước
ngoài

Sao có nhiều người vợ bị hành
thân xác, tinh thần và bị sát hại
Nhiều thanh niên uống rượu và
nhiều người nghiện hút, mắc
SIDA

Nhiều thanh niên, thiếu nữ ở
nông thôn lên thành phố tìm
việc, bị lừa dối, bị thiêu sinh

Tôi hỏi mây hỏi gió – mây gió
lặng thinh
Như không phải việc của mình
Việc của mình là ru êm con
người – những con người ngủ
yên trong an bình giả tạo
Đất nước tôi còn nhiều xô xao,
nhiều vương vấn về tín ngưỡng
tôn giáo
Bởi vì những lãnh tụ vô thần
muốn thay thần thánh
Để người người tung hô, bái lạy
Nên họ xây những nhà thờ cúng
to đùng, những dinh thự lộng lẫy
mà không mất một chinh
Bởi vì họ sợ “sự thật” từ chính
lòng mình
Nên những tín hữu chân thật là
kẻ khổ đau, là kẻ “tử đạo không
đổ máu” hàng ngày
Đất nước tôi còn nhiều mảng tối
Nhưng tôi là kẻ tầm thường nên
tâm can không chứa nổi

Đất nước tôi sao không thể làm
người lương thiện, ngay từ khi
còn trong bụng mẹ
Đất nước tôi còn nhiều mảng tối
Mảng tối của quyền lực
Mảng tối của tham nhũng, của
hành chính “hành dân”
Đất nước tôi sao có nhiều người
tự kỷ, nhiều người không được
chấp nhận
Nhiều người bị lãng quên, bị
khủng bố vì lương tâm.

Tâm tư tôi còn nhiều âu lo, trăn
trở
Những trăn trở về biên cương
Tổ quốc
Ái Nam Quan, Thác Bản Giốc,
Gạc Ma, Lão Sơn và những gì
khác?
Bài thơ này có được đón nhận
hay bị vứt bỏ
Vì tôi là kẻ gàn dở, là kẻ cuồng
ngôn, là kẻ chưa vượt lên khỏi
chính mình, để làm kẻ “thời thế
phải thế”
Nhưng tôi chỉ là kẻ muốn “làm
người chân thật” (*)

Không chấp nhận những mắng
tối trong đời
Những mắng tối cướp đi tình
người.

Bao giờ đất nước tôi được bình
yên
Để tôi không còn hỏi mây hỏi
gió
Bao giờ tôi không còn trăn trở
Để giấc ngủ được tròn đầy
Và tôi không còn sợ bóng đêm.

(Ngày 15-5-2015)

(*). Chữ trong ngoặc là của
Phùng Quán.

CỦA CAËSAR...

*Thân tặng anh Thanh Thương Hoàng
tác giả bài thơ: ôi thương đế giờ này ngài
ở đâu? (11-9-2011)*

Khải Triều

Của Caêsar là của trần thế
Xin trả lại cho người
Đề trở về với Thượng đế
Thiên Chúa Nhiệm thể của tôi

Tôi đã gặp Người trong cuộc đời
80 năm giữa trần thế
Giữa bão tố và bình yên
Trong lao lung và nghỉ ngơi
Trong yếu đau và mạnh khỏe
Người vẫn ở đây trong trái tim tôi
Trái tim của mọi người

Sao nhân loại còn hỏi: “Thiên Chúa ở
đâu?”

Sao Ngài im tiếng khi con người khổ đau?

Thiên Chúa vẫn làm thính

Như Giêsu, Người Con yêu dấu

Khi bị đóng đinh và nay còn thọ hình

Lúc con người làm than, cơ cực

Lúc con người đói rét, trần truồng

Lúc con người loạn lạc chiến tranh

Đức Chúa vẫn im lặng

Bởi Thiên Chúa không là người phú hộ

yến tiệc linh đình

Ngài không là gã phù thủy hô phong hoán

vũ hù họa chúng sinh

Người ở nơi trái tim bình yên

Những con người bao dung

Người ở với những người nghèo khó - trái

tim trong sạch

Người ở với những người khiêm nhu - trái

tim nhân hậu

Người ở với những người bé nhỏ - trái tim

sám hối

Người vẫn ở đây nhưng con người kiêu

căng từ chối

Của Caêsar là của trần thế
Những ích kỷ nhỏ nòi
Những hận thù ganh ghét
Những lọc lừa, gian tham, dối trá
Tôi xin trả lại cho đời
Để trở về với Thượng đế
Thiên Chúa của bao dung, tình yêu và thứ
tha.

(Ngày 4-6-2015)

TÔI LÀM THƠ

Tôi làm thơ nghĩa là tôi điên
Những bài thơ không cải tạo nổi thế giới
Những bài thơ không lay chuyển lòng
người
Khi người ta bon chen và bán buôn tình
nghĩa.

Tôi làm thơ nghĩa là tôi điên
Khi ngôn ngữ của thơ lạc dòng văn
chương
Khi người phê bình bảo là ngôn ngữ kỳ lạ
Ngôn ngữ của người ôm mặt khóc
Của tiếng hát khuôn trùng
Ngôn ngữ của người điên
Ngôn ngữ của tiếng hát da đen,
của một dân tộc bị nô lệ
một thành phố bị khủng bố
Người điên đập phá ngục tù và bẻ gãy
xiềng xích

Nhà thơ đập phá con tim bằng máu cùng
nước mắt
Khuôn mặt hấn đã biến đổi hình hài
Như sự tàn phá sau cơn bão tố
Nhân loại già từ hấn
Hấn đi lang thang trên dòng định mệnh
Vũ trụ mệnh mang
Nhưng hấn không có chỗ dừng chân
Trái đất đầy bóng tối.

Tôi làm thơ nghĩa là tôi điên
Khi thiên hạ đổ xô đi làm giàu
Khi thiên hạ bán buôn quyền lực
Mặc cho dân chúng khổ đau
Mặc cho dân tình điên đảo
Cướp bóc đêm ngày
Dân oan vất vưởng
Chôn thành đô phố thị
Lắm người đi qua

Tôi làm thơ nghĩa là tôi điên
Những câu thơ của sự thực
Những sự thực không được công bố
Nhưng lại được đánh bóng và tô hồng

Tôi làm thơ nghĩa là tôi điên
Những bài thơ ném vào lò lửa
Lò lửa bốc cháy
Khói lên thành mây và đổ mưa
Nguồn nước mưa kết thành băng
Những tảng băng không bao giờ tan chảy.

(Ngày 30-6-2015)

HOA

Tôi bước lên vườn hoa
Con chim bay đi
Cát tiếng kêu đơn điệu
Bỏ lại mình tôi
Lặng lẽ
Trong khoảng trời xanh
Có những áng mây màu trắng
Bỏ lại những con ong
Trên những cánh hoa màu vàng
Sao tôi lại ở đây
Mà không phải dưới kia
Nơi thung lũng nước trong
Có hoa rừng màu tím
Có quỳnh hoa nở đêm trắng
Ánh trăng bên bờ suối

Ngồi nhớ quê nhà
Quê nhà tôi mùa đông
Có sương muối và mưa buồn
Con chim bay đi
Tôi tiếc nuối
Mắt nhìn theo hướng chim bay
Tôi biết mình đi đâu
Vào thời gian tới
Tôi chợt thấy bông hoa đang hé nụ
Miệng hoa cười
Gió nhẹ đẩy hoa xinh tươi
Đẹp rạng ngời
Tôi cười băng quơ
Gió nâng bàn chân
Gió cuốn đôi tay
Đưa tôi về chỗ cũ
Nhìn dòng đời trôi
Chợt thấy mình ngu ngơ
Đã hết cuộc đời.

(Ngày 20-7-2016)

THẬP GIÁ

*Cảm hứng từ hình ảnh ĐTC Phanxicô
thình lạng và cầu nguyện trước di tích trại
Auschwitz tại Ba Lan ngày 29-7-2016*

Thập giá xưa trên Can-vê

Lặng lẽ

Đón đau

Giêsu gục đầu

Nhìn Mẹ yêu dấu

Mẹ nhìn con

Thăm thẳm ngàn năm

Lệ thấm đôi tử tội

Máu Giêsu loang trên đỉnh đồi.
“Lạy Cha xin thứ tha!...” (1)

Thập giá hôm nay
Thấm máu người vô tội
Ở khắp nơi
Trên đất nước tôi
Trên toàn thế giới
Trong ngục tù tối tăm
Nơi phồn hoa ngập tràn ánh sáng
Ánh sáng của văn minh
Ánh sáng của nhân loại
Trong thế giới nhân văn
Nơi sa mạc nóng cháy cỏ cây
Chón biển sâu sóng gào giận dữ
Nơi thánh đường vọng tiếng yêu thương

Máu Linh mục nơi bàn thờ (2)
Xác người trên đường phố
Lắm người đi qua
Sự dữ nơi trại tù Auschwitz
Sợ hãi bao phủ đất nước tôi
Sợ dữ bao phủ toàn thế giới
Thập giá đôi cao dưới bàn chân thù hận
(3)
Đồi thông lộng gió
Dòng Đan tu lặng thầm

Nguyện cầu thứ tha...
(Ngày 02-8-2016)

-----

(1) Lc 23, 34

(2) Linh mục Jacques Hamel, 86 tuổi, bị hai phần tử của tổ chức Nhà nước Hồi giáo tự xưng (IS) cắt cổ ngày 26-7-2016, khi đang dâng lễ tại nhà thờ Saint-Étienne, thị trấn Saint-Étienne-du-Rouvray (tỉnh Seine-Maritime, Pháp).

(3) Thánh Giá trên đồi thông thuộc Đan viện Thiên An (Huế), bị chính quyền Thừa Thiên-Huế cho hàng trăm người đến hạ xuống ngày 26-6-2016, một nhân viên chính quyền giẫm đạp lên Thánh giá, chân trái của người này giẫm đạp lên thanh ngang, bên tay phải Chúa Giêsu, chân phải giẫm đạp lên thanh dọc, trên đầu Chúa, trước mặt nhiều người.

NGƯỜI MANG THÁNH GIÁ

Người Nữ tu mang Thánh Giá trên người
Từ già tới trong chiều giông tố
Người về nơi tĩnh nguyện
Tôi ở lại phố phường
Gặp nhau trong tâm tư
Nguyện cầu trong nỗi nhớ
Người lãng quên tình yêu
Cho những người đau khổ
Đói khát và cô đơn

Sơ sinh bị vớt bỏ
Người sống đời hy sinh
Quên mình cho nhân thế
Người sống đời bác ái
Mang niềm vui hy vọng
Dòng đời tôi lên đênh
Bao nhiêu là tê tái
Bao nhiêu là ngậm ngùi
Trên đường đi nguyện cầu
Lúc về chiều mưa đổ
Bao nhiêu lá vàng bay
Là bấy nhiêu nỗi nhớ
Bao nhiêu giọt mưa rơi
Là bấy nhiêu lời sám hối.
(Ngày 28-9-2016)

NHỚ NGƯỜI VIÊN XỨ

Bỗng dung lại nhớ đến người
Lệ rơi ướt đầm cả mười ngón tay
Mắt nhìn những áng mây bay
Chỗ kia tụ lại, nơi này thì tan
Nước non còn lắm đoạn trường
Mình còn khắc khoải tấn tuồng biệt ly
Bao người khóc lúc ra đi
Còn tôi ở lại khắc ghi chuyện đời
Nước nổi trôi, thân nổi trôi
Phận người bất hạnh, chuyện đời thương
đau

Dòng đời ai có qua cầu
Nhớ người viễn xứ, đêm thâu nguyện cầu
Tôi nay tóc đã bạc màu
Bốn mươi năm lẻ xa nhau còn gì
Ngày đi không có biệt ly
Lối đi thì có đường về thì không
Bao năm tôi khóc trong lòng
Hôm nay tôi khóc lệ rờn ướt tay
Người còn đó tôi còn đây
Còn đây một kiếp đắng cay ngậm ngùi
Đường đời hai ngã hai nơi
Sống trong kiếp nạn phận người long
đong
Nhớ người tôi để trong lòng
Năm cùng tháng tận, chờ mong người về
(2016)

Thơ Khải Triều
Tuyển Tập
(1963-2016)

Ấn Bản Điện Tử

T.Vấn & Bạn Hữu thực hiện
2016

©T.Vấn&Bạn Hữu 2016

©Khải Triều 2016

